

Nederlandse
Genealogische
Vereniging

Amstelland

Nummer 139 – maart 2026

Uitgave van de NGV-Afdeling Amsterdam e.o.

Periodiek van de NGV-Afdeling Amsterdam e.o.

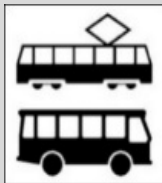
Inhoudsopgave	2
Van de redactie	3
Op de voor- en achterpagina;	3
Van het bestuur: Uitnodiging/agenda Afdelingsledenvergadering	3
Notulen Afdelingsvergadering 10 november 2025	4
Jaarverslag van de secretaris 2025	5-7
Aankondiging lezing 13 april 2026 en 11 mei 2026	7
Verslag presentatie lezing onderzoek Joodse voorouders	8-9
Artikel Genealogie van Louise HERTZ	10-30
Afdelingsbestuur, Redactie, Colofon, Lid worden van de NGV	31

Beeldverantwoording:

Kaft voor en achter: Zie bladzijde 3

Overige afbeeldingen: Zie bij de afbeeldingen

Al onze bijeenkomsten zijn in principe op de 2^e maandag* van de maand, *tenzij anders is aangegeven, in Buurthuis Lydia, Roelof Hartplein 2A, 1071 TT Amsterdam

Buurthuis Lydia is goed bereikbaar te voet, tweewielers, auto en met het openbaar vervoer.

Voor de deur stopt: **Tram 3, 5, 12 en 24.**

Check voor uw vertrek altijd een OV-reisplanner, zoals 9292.nl of [GVB.nl](https://gvb.nl).

Voor de auto geldt op straat tot 00.00 uur (middernacht) betaald parkeren. € 6,98* per uur. *Wijzigingen voorbehouden.

Van de redactie

Voor u ligt Amstelland #139, editie maart 2026.

Heeft u ook iets dat past binnen de context van dit blad, stuur dan uw bijdrage in voor een van de komende uitgaven.

Het vervolg van het artikel van Ron de Ruijter wordt in #ASL 140 geplaatst. Redactie-asd@ngv.nl *Ed van der Velden*

Op de voorpagina:

Foto: Vondelstraat 120; Gezicht op de Vondelkerk; December 1948; Bron: Stadsarchief Amsterdam; <http://archieff.amsterdam/archief/10009> . (010009009037).

Op de achterpagina:

Afbeelding: Screenshot van Nederland met daarin alle NGV-afdelingen.

Van het bestuur

Uitnodiging Afdelingsledenvergadering

Datum: Maandag 13 april 2026
Tijd: Aanvang 19:30 uur; Zaal vanaf circa 19:00 uur open.
Locatie: "Buurthuis Lydia", Roelof Hartplein 2A,
1071 TT Amsterdam
Onderwerp: AfdelingsLedenVergadering

Agenda ALV 13 april 2026

1. **Opening en vaststellen agenda**
2. **Mededelingen**
3. **Goedkeuring verslag ALV van 10-11-2025**
4. **Goedkeuring jaarverslag 2025**
5. **Bestuursverkiezing**
Dhr. K.E. Mensink is reglementair aftredend en stelt zich opnieuw verkiesbaar voor een volgende periode.
Het bestuur stelt voor om dhr. Mensink te benoemen voor een volgende periode.
6. **Voorbereiding Algemene Vergadering (AV) van 9 mei 2026**
7. **Benoeming / mandatering afgevaardigden naar de Algemene Vergaderingen (AV) in 2026**
Het bestuur stelt voor om mw. W. Furrer-Kroes te benoemen tot afgevaardigde en dhr. K.E. Mensink tot plaatsvervangend afgevaardigde.
8. **Rondvraag**
9. **Sluiting**

Notulen van de AfdelingsLedenVergadering (ALV) van 10-11-2025 om 19.30 uur in Huize Lydia Roelof Hartplein 2A, 1071 TT Amsterdam

Aanwezig bestuur	Drs. K.E. Mensink, W. Furrer-Kroes, L. Stricker, drs. L.J. van den Dool
Afwezig m.k.	Mw. Plat, bestuurslid, Mw. M. Vulsma, dhr en mw. Van der Velden, dames. E. Schnijder en S. van Vuure,

Aanwezig 14 leden inclusief bestuursleden.

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter dhr. K.E. Mensink opent om 19.30 uur de vergadering. De agenda blijft ongewijzigd.

2. Mededelingen

Er zijn afmeldingen binnen gekomen van Mw. Vulsma, dhr. en mw. Van der Velden, dames. E. Schnijder, S. van Vuure

3. Goedkeuring verslag ALV van 14-4-2025

Dit verslag goedgekeurd.

4. Voorbereiding Algemene Vergadering (AV) 22-11-2025

Er wordt gewerkt aan nieuwe statuten i.v.m. de WBTR (Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen).

Eveneens wordt er gewerkt aan het beleidsplan, website en wat betreft cursussen de Academie.

De contributie voor 2026 wordt met een klein bedrag verhoogd:

Lidmaatschap met toezending van Gens Nostra per post € 56,00

Lidmaatschap met digitale toezending Gens Nostra € 46,00

Bijkomend lidmaatschap van een andere afdeling € 14.00

Gezinslidmaatschap € 14,00

Voorstel is om de contributie voor 2026 vast te stellen conform de bovenstaande opsomming.

We weten dat dit onvermijdelijk is mede omdat alles duurder wordt en het ledenaantal naar beneden gaat ondanks de aanmeldingen van nieuwe leden.

Nieuwe leden ontvangen Gens Nostra op papier en zij kunnen daarna niet kiezen om een digitale versie met de hoop dat men hierdoor een betere binding heeft met de Vereniging.

Jubileum 80 jaar bestaan dit wordt gehouden op 11 april 2026 in Ede.

Meer informatie volgt.

5. Rondvraag

Toekomst van de afdeling

Er wordt aandacht gevraagd om te kijken of er leden bereid zijn om in de toekomst een bestuursfunctie op zich te willen nemen.

In ieder geval zullen in de komende jaren enkelen van het huidige bestuur niet meer herkiesbaar zijn. Worden de leeggevallen functies niet ingevuld dan dreigt er een opheffing van onze afdeling. Dat is het laatste wat we natuurlijk willen.

Dhr. C. van Hekken vraagt nogmaals om ook AT5 en buurtkranten te benaderen om aandacht voor de afdeling te vragen.

Mede in verband hiermee ontvangen de leden in een Nieuwsbrief een korte enquête met het verzoek om deze in te vullen.

Dhr. T. Brosse vraagt aandacht om binnen de enquête te vragen naar de leeftijdsopbouw van de leden. Daarnaast proberen om familie en kennissen of buren lid te maken.

Ledenaantallen

Er wordt gevraagd naar het huidige aantal leden van de afdeling. De secretaris denkt dat het ongeveer 260 zijn. Per januari 2026 vallen er weer een aantal van ongeveer 10 personen af, in het lopende jaar zijn er al enkele opzeggingen geweest.

6. Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezige leden voor de input en sluit af om 19.52 uur.

Jaarverslag van de secretaris 2025

Bestuur

Het afdelingsbestuur bestond aan het begin van het jaar 2025 uit de volgende personen (tussen haakjes het jaar van reglementair aftreden): drs. K.E. Mensink, voorzitter (2026), mw. W. Furrer-Kroes (2028), secretaris, mw. M.J. Plat, webmaster en budgethouder (2027), en de leden mw. E.A.M. Stricker (2028), dhr. L.J. van den Dool (2027). Mw. Furrer-Kroes en dhr. Mensink werden gekozen tot afgevaardigde respectievelijk plaatsvervangend afgevaardigde naar de Algemene Vergaderingen (AV) van de NGV.

Het bestuur heeft zesmaal vergaderd, deze vergaderingen werden online gehouden. Daarnaast zijn er een tweetal AV's gehouden welke

door mw. Furrer-Kroes en dhr. Van den Dool werden bijgewoond. Bij de laatste AV van november was tevens dhr. Mensink aanwezig. Het bestuur wil proberen om voorouderspreekuren te organiseren, maar daarvoor zijn we op zoek naar beschikbare vrijwilligers met laptop en daarnaast een geschikte centraal gelegen ruimte. Dit is tot op heden nog niet gelukt.

Afdelingsbijeenkomsten

Deze werden gehouden in 'Huize Lydia', Roelof Hartplein 2.

De volgende lezingen zijn gehouden:

13 januari	Een vorm van Stamboomcafé	Eigen leden
10 februari	Huizenonderzoek	Els Elenbaas
10 maart	Kadasteronderzoek	Dick Kaas
14 april	'Goetgevonden'	Marijn Koolen
8 september	Boekpresentatie	Lenie Degen
11 oktober	Jodendom in Amsterdam	Sietske van der Veen
12 november	Onderzoek naar Joodse voorouders	Regina Philip

Het bezoekersaantal per lezing is gemiddeld 15 leden inclusief bestuursleden

Website

Mw. Plat beheert al vele jaren de afdelingswebsite. Zij stuurt ruim voor een lezing een e-mail met een inleiding als herinnering aan de leden.

Mw. M. Vulsma-Kappers heeft aan het eind van het jaar nog kans gezien om haar rubriek Periodiek Besproken te verzorgen en wel no (279). Deze is op de website geplaatst.

Financiën

Zoals vorig jaar vermeld worden de financiën van alle afdelingen beheerd door de penningmeester van het Hoofdbestuur (HB). Wel heeft de afdeling in de persoon van Mw. Plat een budgethouder, die de uitgaven van de afdeling overlegt met de penningmeester van het HB en jaarlijks een afdelingsbegroting opstelt.

Facebookpagina

Deze afdelingspagina (<https://www.facebook.com/ngvasd/>) wordt bijgehouden door mw. Plat.

Afdelingsblad *Amstelland*

Dit jaar verscheen *Amstelland* driemaal, namelijk de nummers 136 tot en 138 met in totaal 92 bladzijden. De redactie bestond dit jaar uit de heren dhr. H. Clever en E. van der Velden eindredacteur en mw. Furrer-Kroes.

Ledenadministratie

De ledenadministratie wordt landelijk bijgehouden in een computerprogramma. Mutaties worden tevens aan de secretaris van de afdeling doorgegeven.

Op 1-1-2025 telde de afdeling 256 leden. Per 1-1-2026 heeft de afdeling 246 leden en 15 bijkomende leden.

Wil Furrer-Kroes, secretaris.

Aankondiging Lezing 13 april 2026

Datum: maandagavond 13 april 2026
Tijd: start lezing 20:00 uur
Locatie: "Buurthuis Lydia" Roelof Hartplein 2A, 1071 TT Amsterdam;
Onderwerp: Lezing: Vervolg presentatie van 9 maart 2026 over Digitale wandeling door Joods Amsterdam.
Spreker: Ton Brusse

De lezing is een vervolg op de presentatie van 9 maart 2026. Het is een virtuele wandeling die ook fysiek te lopen is door Joods Amsterdam.

Aankondiging extra Lezing 11 mei 2026

Datum: maandagavond 11 mei 2026
Tijd: start lezing 20:00 uur
Locatie: "Buurthuis Lydia" Roelof Hartplein 2A, 1071 TT Amsterdam;
Onderwerp: Lezing: DNA & Familieonderzoek
Spreker: Annemieke van der Vegt

Annemieke van der Vegt is bekend van haar uitgebreide onderzoek en lezing "*Hoe heette Christiaan*". Daarbij heeft zij DNA ingezet. Op zoek naar ouders, grootouders, de onbekende (bet)overgrootouder die met traditioneel onderzoek niet gevonden kunnen worden. Ze vertelt over haar ervaringen en mogelijkheden gebruik makend van DNA.

Houdt ook de komende Nieuwsbrief in de gaten voor meer informatie!

Verlag van presentatie over onderzoek naar Joodse voorouders

Tijdens de presentatie heeft Regina verteld over onderzoek naar Joodse voorouders en de specifieke obstakels die daarbij komen kijken. Genealogisch onderzoek naar Joden wijkt op verschillende punten af van onderzoek naar niet-Joodse families. De moeilijkheden liggen zowel in de historische context als in de manier waarop namen en bronnen zijn vastgelegd.

1. Achternaamproblematiek

Een van de grootste obstakels is het gebruik van achternamen. In 1811, toen onder Napoleon iedereen verplicht werd een vaste familienaam aan te nemen, kwamen binnen één gezin soms verschillende namen voor. In één geval dat ik onderzocht, kozen de kinderen vijf verschillende achternamen. Dat maakt het lastig om familieverbanden te herkennen: je kunt niet meer uitgaan van een gedeelde naam als teken van verwantschap. Alleen door geboortedata, ondertrouwakten of adresgegevens naast elkaar te leggen, kun je soms vaststellen dat het om leden van één gezin gaat.

2. Specifieke Joodse bronnen

Bij Joods genealogisch onderzoek kom je bronnen tegen die niet in ander familieonderzoek voorkomen:

- **Ketoebot** (Joodse huwelijkscontracten) bevatten waardevolle genealogische informatie, maar ze zijn vaak handgeschreven in het Hebreeuws of Aramees en niet altijd bewaard gebleven.
- **Kaarten van de Joodse Raad** (uit de Tweede Wereldoorlog) geven soms inzicht in de verblijfplaats van personen tijdens de bezetting, maar ze kunnen ook pijnlijk confronterend zijn. Deze zijn te vinden bij de Arolson Archives.
- **JOKOS-dossiers** (Joodsche Coördinatie Stichting) bevatten claims op geroofd bezit na de oorlog. Ze bieden veel genealogische gegevens, maar de toegang is beperkt en het materiaal kan

emotioneel zwaar zijn. Vaak zijn wel de inboedelkaarten online te vinden. (zie Einsatzstab Reichsleiter Rosenberg)

3. Verwoeste en verspreide archieven

Een ander probleem is dat veel archieven tijdens de oorlog zijn vernietigd of verspreid geraakt. Hierdoor ontbreken registers of zijn families alleen indirect te traceren via notariële akten, onderduikadministraties of herdenkingsregisters zoals Yad Vashem en het Digitaal Joods Monument.

4. Emotionele dimensie

Naast praktische moeilijkheden is er ook een emotionele laag. Je stuit vaak op verhalen van vervolging en verlies. Onderzoek kan daardoor zwaar of beladen aanvoelen, maar het versterkt ook de motivatie om de namen en levens van deze mensen te bewaren.

5. Conclusie

Onderzoek naar Joodse voorouders vraagt om andere methoden, veel geduld en soms creatief speurwerk. De combinatie van gefragmenteerde bronnen, veranderende namen en de historische context maakt het ingewikkeld, maar juist daardoor ook bijzonder waardevol.

Om andere onderzoekers te ondersteunen heeft Regina een website opgebouwd met ruim 3.000 links naar genealogische en historische bronnen. Eén van de pagina's is speciaal gewijd aan Joodse bronnen, waar bezoekers direct toegang vinden tot relevante archieven, databases en documentatie. U kunt deze website vinden op

<https://voorouders.eu/bronnen/>

Algemene Genealogische Bronnen

HOME

STAMBOMEN

BRONNEN

JOODS GRONINGEN

Ingezonden artikel

Door Daniel Geerts te 's-Gravenwezel - België

DE GENEALOGIE VAN LOUISE HERTZ

INHOUD

INLEIDING	10
DE GENEALOGIE	
- De generatie I: Mozes	11
- De generatie II: Jacob Mozes Kuijken	11
- De generatie III: Hartog Naftali-Hirts Jacob Hertz Kuijken of Hartog Jacob Hertz	13
- De generatie IV: Joseph Hartog Hertz	17
- De generatie V: Constantijn Hertz	22
- De generatie VI: Louise Émilie Constance Hertz	25
DE NAAM HERTZ	27
ANDERE HERTZEN	28
DE NAAM KUIJKEN	29
BESLUIT	29
NOTA'S	30

INLEIDING

In onze familie werd er altijd gezegd dat mijn overgrootmoeder Louise Hertz (1861-1932) afkomstig was van de Elzas. Zij was protestants. De naam *Hertz* lijkt noch Nederlands, noch Frans. Wij kenden noch de datum, noch de reden van deze migratie. Deze migratie had het gevolg kunnen zijn van de Frans-Duitse oorlog in 1870. Ik besloot dat nader te onderzoeken.

Ik was zeer verbaasd te ontdekken dat de oorsprong van de familie Hertz niet in de Elzas lag, maar in Amsterdam, en meer specifiek in de Joodse Asjkenazische gemeente van Amsterdam.

Ik geef hier de lijst op van de patriarchen die tot Louise Hertz hebben geleid. Ik sta ook stil bij de betekenis van de naam. Ik noem slechts terloops de broers en zusters van onze voorouders.

Ik heb daarvoor de registers van de burgerlijke stand van de betrokken gemeenten geraadpleegd, de Joodse Nederlandse genealogische website *Akevoth*, en het Stadsarchief van Amsterdam. De burgerlijke stand werd pas ingevoerd in 1811 in Amsterdam. In het Stadsarchief zijn er de *Retroacta van de burgerlijke stand*.

Vanaf de Alteratie (1578) tot de invoering van de burgerlijke stand (1811) hield het Stadsbestuur van Amsterdam er een *Inteeken Boek van de Puye* op na. De *Puye* is het geheel van *dissenters*, d.i. aanhangers van andere godsdiensten dan de gereformeerde. De *Puye* omvatte Joden, Rooms-katholieken, doopsgezinden, lutheranen en remonstranten. Wanneer dissenters gingen trouwen, moesten zij eerst een *ondertrouw* aangaan. De geboden moesten drie opeenvolgende zondagen afgekondigd worden aan de pui van het stadhuis. Mits dit zonder verhindering gebeurde, dan mochten de betrokkenen hun huwelijk voltrekken in hun kerk of synagoge. De registers van *ondertrouw* zijn goed bewaard.

De archieven van de synagogen omvatten geboorte-, besnijdenis-, trouw- en begrafenisregisters. Zij zijn voor een gedeelte behouden, en dan zijn zij bewaard in het Stadsarchief. Zij zijn in het Hebreeuws. Voor wat dat betreft kon ik enkel voortgaan op de gegevens van de site *Akevoth*.

DE GENERATIE I: MOZES

Zijn naam is *Mozes* in het Nederlands of *Moshe* in het Hebreeuws. Hij zag het levenslicht omstreeks 1680-1690. We kennen zijn naam alleen door de geboorten van zijn kinderen. Asjkenazische Joden migreerden in de loop van de 17^e eeuw vanuit Centraal- en Oost-Europa naar Amsterdam. De Sefardische Joden waren er al ongeveer een eeuw vroeger. Mozes' familie, Asjkenazisch, zou dus hooguit enkele generaties in Amsterdam hebben verbleven.

Wij hebben zijn ondertrouw niet gevonden in Amsterdam. Hij kan in een andere stad getrouwd zijn, of misschien was hijzelf geïmmigreerd vanuit Centraal- of Oost-Europa.

Hij had twee kinderen met **Anna Johanna Hena Hartog Zwi-Hirsch** :

- Sara Mozes, geboren in 1713 te Amsterdam
- **Jacob Mozes Kuijken**, generatie II.

DE GENERATIE II: JACOB MOZES KUIJKEN

Hij is geboren te Amsterdam in 1721. Hij huwde in 1743 met **Leentje Lea Abraham**, geboren in 1716 te Amsterdam, er overleden op 31 maart 1806. Wij geven hier zijn *ondertrouw*, uit het *Inteeken Boek van de Puye* (cf. inleiding), op 15 november 1743⁽¹⁾.

Volgens zijn ondertrouw woonde hij te *Marken*, dit is de Joodse buurt te Amsterdam, waar er nu nog het *Markenplein* is.

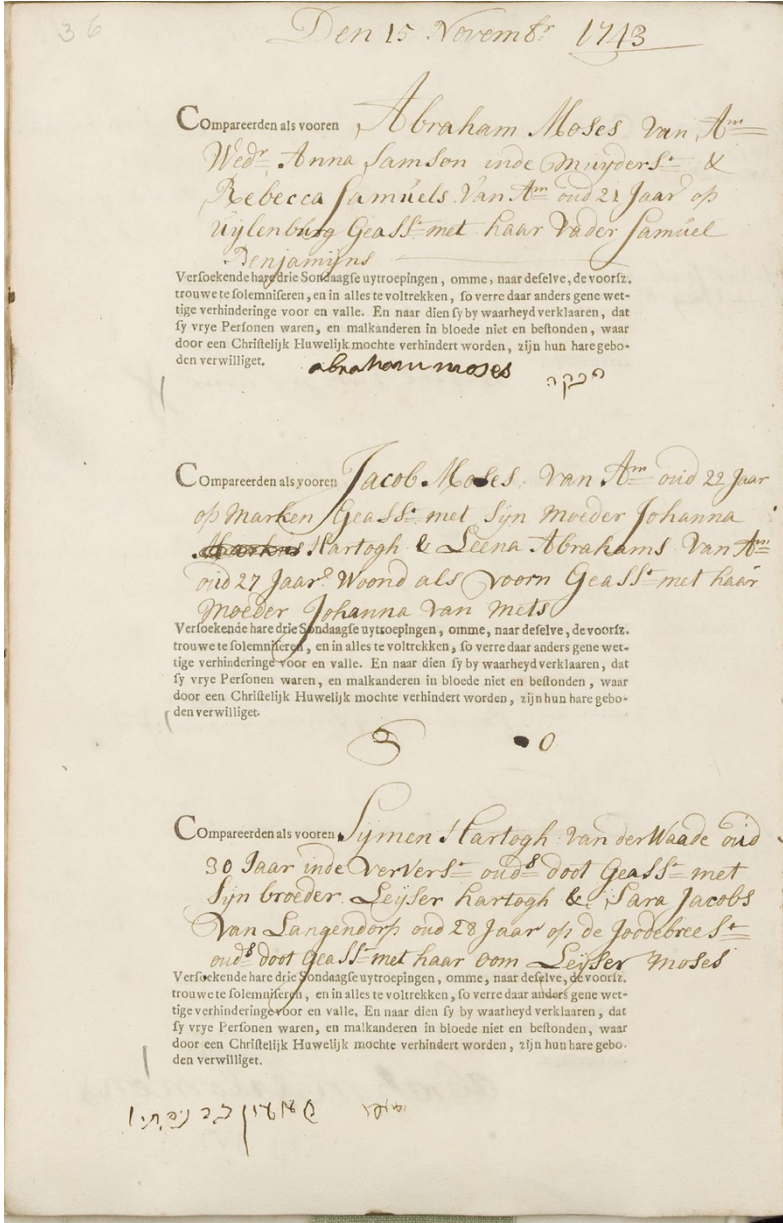
Op dat blad van het *Inteeken Boek van de Puye* zijn er drie ondertrouwen, alle drie met Joden. In twee van die drie ondertrouwen hebben betrokkenen de akte ondertekend in Hebreeuwse of Latijnse letters. In de ondertrouw van Jacob Mozes (de tweede van de drie) hebben hijzelf en zijn toekomstige echtgenote de akte ondertekend met niet veel meer dan een bolletje. Wij leiden eruit af dat Jacob Mozes en zijn toekomstige echtgenote niet konden lezen en schrijven. In die tijd was dat niet aan iedereen gegeven.

Zij hadden vijf kinderen, allen te Amsterdam geboren:

- **Hartog Naftali-Hirts Jacob Hertz Kuijken**, generatie III
- Abraham Jacob Hertz Kuijken, geboren in 1751
- Judith Jacob Mozes, geboren in 1752
- Anna Chana Jacob, geboren in 1755
- Philip Peis Jacob Cuijk Kuijken, geboren in 1759

Jacob Mozes Kuijken overleed te Amsterdam op 21 november 1802. Hij

werd begraven in de Joodse Asjkenazische begraafplaats te Muiderberg, met de naam *Jacob ben Moshe Kuijken*⁽²⁾.

Ondertrouw van Jacob Moses Kuijken, te Amsterdam, 15 november 1743
(tweede van de drie)

DE GENERATIE III: HARTOG NAFTALI-HIRTS JACOB HERTZ KUIJKEN of HARTOG JACOB HERTZ

Hij werd geboren te Amsterdam in 1745.

Hij huwde de 1^e dag van Rosh Chodesh Ijar 5524 (hetzij 3 mei 1764) te Amsterdam met Jannetje Jent Isaac Itsac Mocher-Yajin, geboren te Amsterdam in 1743⁽³⁾. De ondertrouw was gebeurd op 13 april 1764⁽⁴⁾. Hartog Jacob Hertz was slechts negentien jaar oud. Jannetje Jent Isaac Itsac Mocher-Yajin bracht zes kinderen op de wereld, waarna zij kwam te overlijden.

Hartog Jacob Hertz hertrouwde op 22 maart 1784 met **Gutele Mozes Oppenheim**, geboren te Altona in 1756⁽⁵⁾. Altona is een voorstad van Hamburg. Uit zijn tweede huwelijk zijn nog acht kinderen geboren. Beide ondertrouwen werden telkens ondertekend door Hartog Jacob Hertz zelf en door de toekomstige echtgenoten, in Latijnse letters. Alle akten van deze generatie en van de volgende generaties werden telkens ondertekend door de betrokkenen. Zij konden dus allen lezen en schrijven.

Zijn volledige naam was te lang, zodat de naam altijd afgekort werd :

- in zijn eerste huwelijksakte voor de synagoge in 1764 : *Naftali Hirts ben Jacob*
- in de ondertrouwen van zijn beide huwelijken: *Hartog Jacob*
- in het register van de begraafplaats te Muiderberg : hijzelf *Hartog/Hirts Jacob Hertz* ; Gutele Mozes Oppenheim werd begraven als weduwe van *Hirts ben Jacob Kuijken*
- in alle andere akten: *Hartog Jacob Hertz*.

Hijzelf vermeldt dus nooit de naam *Kuijken*. Na de invoering van de burgerlijke stand in 1811, moest elke burger zich registreren en een naam aannemen. Dat deed Hartog Jacob Hertz op 7 januari 1812, met de naam *Hartog Jacob Hertz* (sic)⁽⁶⁾. Sommige van zijn kinderen lieten zich registreren onder de naam *Kuijken*, maar niet allen. Wij geven hier zijn naamsaanneming.

Uit zijn naamsaanneming blijkt dat hij met meerdere kinderen en kleinkinderen aan de Jodenbreestraat 70 te Amsterdam woonde. De ouders, zes zoons, vijf dochters, drie kleinzoons en drie kleindochters woonden onder hetzelfde dak. Dit is enkele huizen naast het pand waar

Rembrandt van Rijn ooit woonde en werkte, thans het Museum Rembrandthuis.

No. 74

Voor ons ADJUNCT-MAIRE, als Ambtenaar van den Burgerlijken Stand, in de Gemeente van Amsterdam, Departement der Zuiderzee, Eerste Arrondissement, verscheen Hartog Jacob wonende op de Godebroeckstraat No. 40 Canton 1, dewelke verklaard heeft, dat hij Kannecm tot Familienaam de naam van Hertz, en tot Voornaam Hartog Jacob dat hij heeft 2 Zoon en 4 Dochter, drie Kleinzoon en drie Kleindochter, te weten:

<u>Abraham</u> , oud twee en veertig jaar, te huize alhier, gehuwd met <u>Jaan oppenheim</u> uit welke huwelyc verwekt	<u>Mois</u> , oud dertien jaar	} wende te huize van hunnen vader
	<u>Jacques</u> , oud twee jaar	
	<u>Salie</u> , oud acht jaar	
	<u>Tragelyc</u> , oud zes jaar	
<u>Phily</u> , oud twee en dertig jaar, wende op de <u>nieuwmarkt No. 36</u> gehuwd met <u>Laoye Helmutas</u> uit welke huwelyc verwekt	<u>Salie</u> , oud vier jaar	} wende te huize van hunnen vader
	<u>Jacob</u> , oud twee jaar	
<u>Salomon</u> , oud veertig jaar		} wende te huize van hunnen vader
<u>Leon</u> , oud vier en twintig jaar		
<u>Israhel</u> , oud twee en twintig jaar		
<u>Bernard</u> , oud vyf en twintig jaar		
<u>Sara</u> , oud vyf en twintig jaar		
<u>Salie</u> , oud drie en twintig jaar		
<u>Maatsje</u> , oud twee en twintig jaar		
<u>Bygel</u> , oud twee en twintig jaar		

Van dewelke by voornamen de voornamen, laat behouden te worden, en alle andere voornamen te laten vallen, en dat hijs den 7den Januarij 1812 heeft aangevraagd.

Hartog Jacob Hertz J. D. W. M. van der Berg

Naamsaanneming van Hartog Jacob Hertz (hier Hertz) bij de burgerlijke stand van Amsterdam, 7 januari 1812

De oudste beschikbare foto van de Jodenbreestraat dateert van 1884. Waarschijnlijk was er weinig veranderd sinds de tijd van Hartog Jacob Hertz tot 1884. Pas later werd de Jodenbreestraat verbreed en werden vele gebouwen afgebroken.

De Jodenbreestraat te Amsterdam anno 1884;
achteraan de Zuiderkerk

Jacob Hartog Hertz had veertien kinderen, waarvan minstens twaalf de volwassen leeftijd bereikt hebben. Zijn kinderen hebben de namen aangenomen *Hirts Hertz Kuijken*, *Hirts Hertz*, *Hartog Hertz* of *Hartog Hirtz Hertz*.

- Uit zijn eerste huwelijk met Jannetje Jent Isaac Itsav Mocher-Yajin in 1764
 - ° Roosje Reizche Hartog Hirts Hertz Kuijken, 1766- ?
 - ° Salomon Zelig Hartog Hirts Hertz Kuijken 1768-1813
 - ° Anna Channa Hartog Hirts Hertz 1769-1842
 - ° Abraham Hartog Hirts Hertz Kuijken 1770-1812
 - ° Rachel Rechla Hartog Hirts Hertz 1772-1838
(volgens de site Akevoth; zij is niet opgenomen in de naamsaanneming in 1812)
 - ° Philip Peis Hartog Hirts Hertz 1773-1826
- Uit zijn tweede huwelijk met Gutele Mozes Oppenheim in 1784
 - ° Sara Hartog Hertz 1785-na 1812

- ° Lion Hartog Hertz 1786-na 1836
- ° Jetta Gittele Hartog Hirts Hertz 1788-na 1824
- ° Esther Hartog Hirts Hertz 1788-?
- ° Violette Felle Hartog Hirts Hertz 1790-na 1812
- ° Fogel Hartog Hertz 1791-na 1812
- ° **Joseph Hartog Hertz**, generatie IV
- ° Bernard Ber Hartog Hirts Hertz 1796-1848

Zijn beroep wordt vermeld in de huwelijksakten van zijn dochters Sarah in 1812 en Jette in 1824 : *koopman*.

Hij bezat het huis waar hij woonde aan de Jodenbreestraat te Amsterdam, en ook een huis aan de Rietveldestraat te Woerden. Hij wordt vermeld als buurman in een notariële akte waardoor een huis aan de Rietveldestraat verkocht werd in 1813⁽⁷⁾.

Een huis gelegen te Woerden aan de Voorstraat was het eigendom van Jacob Nathan Cohen van Teijn en diens zuster Flora, in onverdeeldheid. Zij hadden het huis geërfd van hun vader. Jacob Nathan was getrouwd met Rachel, de dochter van Hartog Jacob Hertz uit zijn eerste huwelijk⁽⁸⁾. Zij verkochten het huis in 1816. Zij hadden daarvoor beiden de volmacht gegeven aan Hartog Jacob Hertz. Deze laatste had de verkoop geregeld en de notariële akte ondertekend⁽⁹⁾. Het huis werd verkocht voor het bedrag van twaalf honderd guldens.

Hartog Jacob Hertz is in de Heer ontslapen te Amsterdam op 9 november 1828⁽¹⁰⁾. Hij was vijfentachtig jaar oud. Hij woonde toen aan de Kloveniersburgwal 15 te Amsterdam. Hij werd begraven in de Joodse Asjkenazische begraafplaats te Muiderberg op Kislev 5, 5589, oftewel 11 november 1828⁽²⁾.

DE GENERATIE IV : JOSEPH HARTOG HERTZ

Zijn juiste geboortedatum is niet gekend. Volgens zijn huwelijksakte in 1833 was hij toen veertig jaar oud. Hij zou dus in 1793 geboren zijn. Volgens latere akten zou hij in 1794 of 1795 geboren kunnen zijn (zo'n discrepantie is niet uitzonderlijk voor die tijd). De datum van zijn overlijden is ook niet gekend, maar hij was aanwezig op het tweede huwelijk van zijn zoon Constantijn in 1861.

Hij heeft de familienaam van zijn vader of grootvader, *Kuijken*, niet overgenomen. Hij nam de naam *Hertz* aan, één van de namen van zijn vader.

Hij huwde op 22 maart 1833 te Amsterdam met **Truijda Gerrit Hendriks**⁽¹⁾. Truijda Hendriks kwam uit een christelijk, gereformeerd gezin. Ze was op 3 oktober 1806 in de Oude Kerk te Amsterdam gedoopt. Zij had al twee kinderen, geboren te Amsterdam :

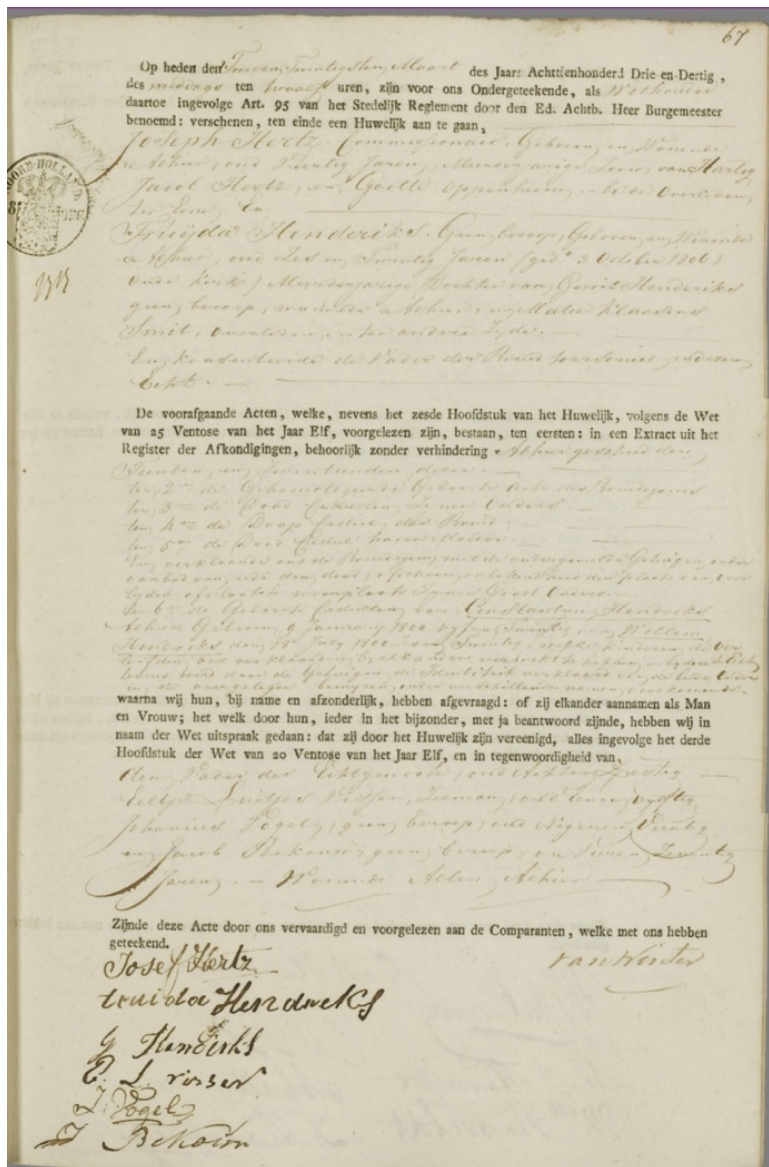
- **Constantijn**, geboren op 19 januari 1825, generatie V
- **Willem**, geboren op 28 juli 1826.

De twee jongens waren al acht en zeven jaar oud wanneer hun ouders huwden. Joseph Hertz verliet dus de Joodse gemeenschap om met Truijda en de kinderen te gaan wonen. In de huwelijksakte wordt gezegd dat Jozef Hertz de vader van de kinderen was en zich ook gedroeg als hun vader. De ouders en de kinderen vestigden zich aan de Prinsengracht 60 te Amsterdam.

Truijda Hendriks wordt in alle akten opgegeven als *zonder beroep*. Wellicht zorgde Joseph Hartog Hertz voor zijn kinderen, nog vóór zijn huwelijk.

Waarom verliet Joseph Hartog Hertz de Joodse gemeenschap, en waarom verliet hij zijn familie? Ofwel uit liefde voor zijn vrouw, ofwel omdat hij zijn twee kinderen niet in de steek wilde laten. Maar waarom wachtte hij dan acht jaar alvorens met de moeder van zijn kinderen te trouwen? Beide ouders van Joseph Jacob Hertz, en de moeder van Truijda Hendriks waren in die tijd overleden. En dat zal niet zonder slag of stoot gegaan zijn. Een Jood was zeker niet welkom binnen de Christelijke gemeenschap. En zijn breuk met de Joodse gemeenschap zal ook een breuk met zijn familie veroorzaakt hebben. Bovendien was dit een woelige periode in de geschiedenis. Het Frans bewind begon vaste voet te krijgen in de Noordelijke Nederlanden, enkele jaren later dan in de Zuidelijke Nederlanden. Joden werden staatsburgers, hetgeen zij vroeger niet waren.

We reproduceren hier de huwelijksakte, met een transcriptie.

Huwelijk van Joseph Hartog Hertz et Truijda Hendriks, Amsterdam, 22 maart 1833

Transcriptie :
Op heden den tweeen twintigsten maart des jaars achttienhonderd drie en dertig des

middags ten twaalf uren, zijn voor ons ondergeteekende, als wethouder daartoe ingevolge art. 95 van het Stedelijk Reglement door den Ed. Achtb. Heer Burgemeester benoemd: verschenen, ten einde een huwelijk aan te gaan, Joseph Hertz, commissionair, geboren en wonende alhier, oud veertig jaren, meerderjarige zoon van Hartog Jacob Hertz en Goette Oppenheim, beide overleden, ter eenre, en Truijda

Henderiks. Geen beroep, geboren en wonende alhier, oud sesentwintig jaren (ged. 9 oktober 1806, Oude Kerk), meerderjarige dochter van Gerrit Henderiks, geen beroep, wonende alhier, en Marie Klaasener Smit, overleden, ter andere zijde, En konsenteerde de vader der bruid personeel, in dezen bruiloft. De voorgaande acten, welke, nevens het zesde hoofdstuk van het huwelijk, volgens de wet van 25 ventose van het jaar elf, vorgelezen zijn, bestaan, ten eersten: in een extract uit het Register der afkondigingen, behoorlijk zonder verhinderings Alhier geschied den tienden en zeventienden dezer ten 2de de gehomologeerde geboorte acte des bruidegoms ten 3de de dood cedullen zijner ouders ten 4de de doop cedulle der bruid ten 5de de dood cedulle harer moeder En verklaarde ons de bruidegom, met de andere gemelde getuigen, onder aanbod van eede den dood ofschoon onbekend hard den plaats van, over lijden, ofs laatste woonplaats zijner grootouders ten 6de de geboorte cedullen van Constantijn Hendriks alhier geboren 9 januarij 1800 vijfen twintig en Willem Hendriks den 28 July 1800 zes en twintig, welke kinderen de ver loof aen ons verklaarden bij elk ander verrekt te hebben, en bij deze te cetten levens werd door de getuigen de identiteit verklaard van de beide ouders wij de voorgelegde bewijzen, ander verschillende namen voorkomende waarna wij hun, bij name en afzonderlijk, hebben afgevraagd: of zij elkander aannamen als man en vrouw; het welk door hun, ieder in het bijzonder, met ja beantwoord zijnde, hebben wij in naam der Wet uitspraak gedaan: dat zij door het Huwelijk zijn vereenigd, alles ingevolge het derde hoofdstuk der wet van 20 Ventose van het jaar elf, en in tegenwoordigheid van: den vader der echtgenoot oud achtenzestig Eeltje Luitjes Visser, zeeman, oud eenenvijftig Johannes Vogel, geen beroep, oud negenenveertig en Jacob Bekoumy, geen beroep, oud vierenzeventig jaren, wonende allen alhier Zijnde deze acte door ons vervaardigd en vorgelezen aan de comparanten, welke met ons hebben geteekend.

Jozef Hertz

Van Henten

Truida Henderiks

G. Gendriks

E.L. Visser

J. Vogel

J. Bekoum

De huwelijksakte vermeldt de *gehomologeerde geboorteakte des bruidegoms*. Joseph was dus in een synagoge besneden en de burgerlijke stand stelde dienovereenkomstig een geboorteakte op.

Joseph en Truijda brachten dan samen hun leven door, binnen de Christelijke gemeenschap. Er wordt verder niet meer verwezen naar de Joodse gemeenschap. Zij zullen zeker ook kerkelijk getrouwd zijn. Jozef Hartog Hertz had zich waarschijnlijk laten dopen – met of zonder overtuiging. Dat was waarschijnlijk in de Oude Kerk, waar Truijda ook gedoopt was. De doop- en trouwregisters van de Oude Kerk van de jaren 1830 zijn niet bewaard, zodat wij dat niet kunnen verifiëren.

In de burgerlijke huwelijksakte wordt zijn beroep opgegeven : *commissionair* - wat dat ook moge betekenen.

Joseph en Truijda migreerden naar Brussel. Dat was na 1844, aangezien Constantijns militaire register vermeldt dat hij op die datum met zijn ouders aan de Prinsengracht 60 te Amsterdam woonde. De migratie moet vóór 1854 hebben plaatsgevonden, want in de akte van Constantijns eerste huwelijk in Brussel worden zijn ouders vermeld als *woonachtig te Sint-Joost-ten-Nooden*. De migratie gebeurde dus tussen 1844 en 1854. Waarom vestigden zij zich te Brussel? Er is geen duidelijke reden. Misschien werden ze in Amsterdam weggepest. Die stad was in die tijd zeer conservatief. Een bekeerde Jood was niet graag gezien. Buitenechtelijke kinderen werden ook niet graag gezien. De stemming in Brussel was toen links. Brussel was een toevluchtsoord voor anarchisten van alle slag. Misschien wilden ze een nieuw leven beginnen in Brussel, waar er geen discriminatie zou zijn.

Vervolgens migreerden Joseph en Truijda naar Parijs. Dit wordt vermeld in de akte van Constantijns tweede huwelijk uit 1861. Deze tweede migratie zou dus tussen 1854 en 1861 hebben plaatsgevonden. Zij hebben waarschijnlijk hun zoon Willem vervoegd, die toen al in Parijs was.

Hendriks veranderd werd in Hertz. Joseph en Truijda vestigden zich met hun kinderen aan de Prinsengracht 60 te Amsterdam.

Constantijn werd in 1844 vrijgesteld van militaire dienst omdat hij te klein was: *1 el, 6 palmen, 2 duimen, 5 strepen*, hetzij 1,625 meter. Uit militiegegevens blijkt dat hij toen nog bij zijn ouders aan de Prinsengracht 60 woonde⁽¹⁴⁾.

Joseph Hertz en Truijda Hendriks migreerden tussen 1844 en 1854 naar Brussel. Constantijn volgde zijn ouders. Constantijn huwde op 16 september 1854 in Sint-Joost-ten-Node met Marie Barbe Léopoldine Stercq⁽¹⁵⁾. Zij kregen een dochter, Constance Léopoldine Joséphine Gertrude, geboren op 3 augustus 1857. De moeder overleed op het kraambed op 15 augustus 1857. Constantijn werd dus weduwnaar. Er is verder geen sprake over het kind in de archieven. Vermoedelijk was het kind jong gestorven.

Thérèse Charlotte Cornélie Van Tricht, geboren te Sint-Jans-Molenbeek op 26 juni 1835, was sinds enkele jaren weduwe van Félix Joseph Bersou. Zij had een kind van dat huwelijk, Justin Bersou, geboren in 1857. Zij bracht op 18 maart 1861 een meisje op de wereld, Louise Émilie Constance. De vader was niemand minder dan Constantijn Hertz, die zijn vaderschap erkende. Het kind kreeg de naam van zijn vader, Hertz. De ouders huwden te Brussel op 5 juni 1861⁽¹⁶⁾, en zo werd het kind gewettigd. Zij hadden een huwelijkscontract opgesteld, waardoor zij zouden huwen onder het stelsel van scheiding van goederen⁽¹⁷⁾. Het huwelijkscontract bepaalde *‘Le linge de toute nature, portant la marque de la future épouse, l’argenterie à son chiffre ou à celui de sa famille, les bijoux et autres objets, servant à son usage personnel, seront réputés sa propriété...’* Thérèse Van Tricht bezat dus goederen zoals juwelen en zilverwerk.

Constantijn nam Justin Bersou als schoonzoon aan, de zoon van Thérèse Van Tricht uit dier vorig huwelijk.

Na hun huwelijk vestigden Constantijn en Thérèse zich in Parijs, waar zij de ouders van Constantijn vervoegden. De twee volgende kinderen

werden in Parijs geboren. Dan kwamen zij terug in Brussel, waar hun jongste kind geboren werd.

In zijn huwelijksakte uit 1857 en in de geboorteakte van zijn dochter Louise wordt Constantijn Hertz vermeld als *employé*. In zijn huwelijksakte uit 1854 wordt hij vermeld als *changeur*, dus wisselagent. In de geboorteakte van zijn dochter Thérèse Joséphine in 1866 is hij *employé de commerce*⁽¹⁸⁾. Thérèse Van Tricht was *négociante* volgens de geboorteakte van Louise Hertz.

Constantijn Hertz had de volgende kinderen:

- uit zijn eerste huwelijk met Marie Stercq:
 - ° Constance Léopoldine Joséphine Gertrude, geboren op 3 augustus 1857,
vermoedelijk jong gestorven
- uit zijn tweede huwelijk met Thérèse Van Tricht:
 - ° **Louise Émilie Constance**, generatie VI
 - ° Thérèse Joséphine, geboren op 22 oktober 1866 te Clichy, nabij Parijs
 - x Pierre Van Eycken, vishandelaar
 - ° Marie Joséphine Lucie, geboren op 17 mei 1868 te Parijs
 - x Camille Alphonse Marescaux, die notaris werd te Anderlecht
 - ° Joséphine Françoise, geboren op 28 februari 1873 te Ukkel,
kleermaakster
 - x Ferdinand Van Loo, graveur

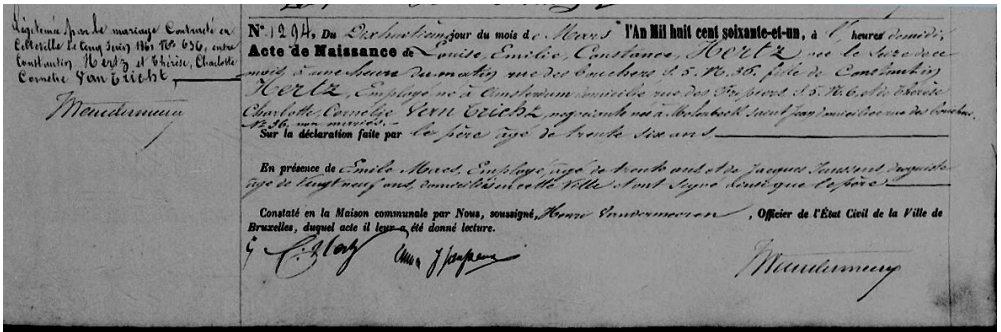
Constantijn Hertz overleed te Sint-Gillis op 6 maart 1895⁽¹⁹⁾. Hij woonde toen te Sint-Gillis, Veydtstraat 12. Er staat in zijn overlijdensakte ‘... né à Amsterdam, Hollande, y domicilié...’. Hij had dus haast een halve eeuw in Brussel doorgebracht, met enkele jaren tussendoor in Parijs, maar hij had een officiële verblijfplaats behouden in zijn geboortestad. Zijn schoonzoon Justin Bersou was één van de aangevers in de overlijdensakte.

De broer van Constantijn, Willem Hertz, migreerde naar Parijs, waar hij Guillaume heette. Dit staat vermeld in zijn militaire register in Amsterdam in 1845⁽²⁰⁾. Hij hoefde uiteindelijk geen militaire dienst te verrichten. Hij migreerde dus vóór zijn 19e verjaardag naar Parijs. Hij

was getuige bij het eerste huwelijk van Constantijn in 1854. Er wordt vermeld dat hij toen wisselagent was en in Parijs woonde. Hij had zich dus verplaatst van Parijs naar Brussel om getuige te zijn bij het huwelijk van zijn broer. Veel later was hij nog getuige bij het huwelijk van zijn nicht Marie Joséphine Lucie Hertz met de kandidaat-notaris, toekomstig notaris Camille Marescaux, in 1891. In dit document wordt vermeld dat hij in Ukkel woonde. Hij was dus verhuisd naar Brussel, waarschijnlijk om zich bij zijn familie te voegen. Hij had geen kinderen, voor zover geweten.

DE GENERATIE VI : LOUISE ÉMILIE CONSTANCE HERTZ

Zij werd geboren op 16 maart 1861 te Brussel, in de Beenhouwersstraat 36, waar haar moeder Thérèse Van Tricht woonde⁽²¹⁾. Wij geven hier haar geboorteakte.

Haar geboortehuis, Beenhouwersstraat 36, was voorheen de werkplaats van de graveerder Laurent Hart (1810-1860; er is geen verband tussen de namen *Hart* en *Hertz*). Thans zijn er medailles van Laurent Hart tentoongesteld in het British Museum en in het Metropolitan Museum of Art. Het is bizar dat Thérèse Van Tricht in dat pand woonde. Laurent Hart was overleden in 1860. Misschien waren er daar op dat moment kamers te huur.

Wij hebben de adressen opgegeven van sommige van de voorouders Hertz. Maar al die woningen van de voorouders Hertz werden afgebroken, en er werden moderne gebouwen opgericht. Het geboortehuis van Louise Hertz aan de Beenhouwersstraat bestaat nog wél. Het is thans geklasseerd als monument, en het zal dus niet direct afgebroken worden. Het is nu de *Comptoir des Galeries*

Louise Hertz leefde met haar ouders in Brussel, dan enkele jaren in Parijs, dan weer in Brussel.

Zij bleef het protestants geloof belijden, als gevolg van haar Nederlandse afkomst.

Zij huwde met Amédée François Lison, geboren te Flobecq op 16 augustus 1850, schrijnwerker, te Sint-Gillis op 27 april 1895⁽²²⁾. Zij hadden twee kinderen :

- Fernand
Jean-Baptiste

Lison, geboren te Sint-Gillis op 24 februari 1896, overleden te Ukkel op 23 maart 1966. Hij was bankdirecteur. Hij huwde met Marthe Alexander. Zij hadden twee kinderen, Marcelle en Jean.

- Marguerite Léocadie Lison, geboren te Sint-Gillis op 8 augustus 1897, overleden te Brussel op 1 juli 1973. Zij huwde met Jean André, dokter, die ook directeur was van het sanatorium te Alesberg. Zij hadden drie kinderen, Marie-Louise, Etienne en Pierre. Marie-Louise André was de moeder van de auteur.

Louise Hertz is overleden te Sint-Gillis op 9 februari 1932.

DE NAAM HERTZ

Een verwijzing naar een hert verschijnt al in generatie I. De echtgenote van Mozes heette *Anna Johanna Hena Hartog Zwi-Hirsch*. *Zwi* betekent een *hert* in het Hebreeuws, en *Hirs(c)h* betekent hetzelfde in het Hoogduits en in het Jiddisch.

De generatie II, met Jacob Mozes Kuijken, verwijst niet meer naar een hert. De verwijzing naar een hert verschijnt opnieuw met generatie III, met *Hartog Naftali-Hirts Jacob Hertz*. Het valt op dat zowel *Hirts* als *Hertz* in zijn naam voorkomen. Beide vormen hebben dezelfde betekenis, de ene in het Jiddisch, de andere in het Nederlands. Behoudens *Hirts* en *Hertz* zijn er nog andere verwijzingen naar een hert in zijn naam.

- *Naftali* is een Hebreeuwse naam die *mijn strijd* betekent. Eén van Jakobs zonen heette in de Bijbel Naftali. Jakob wenste dat hij en zijn nakomelingen zo elegant als een hert zouden zijn: *Naftali is een vrij rondlopende hinde die prachtige kalveren baart* (Gn. 49:21).
- *Hartog* is een oude Germaanse naam, die kan worden afgekort als *Herzo*. De naam heeft niets te zien met een hert, maar kan in het Nederlands geherinterpreteerd worden als *hert*.

En waarom een hert? De hert en de hinde zijn edele en sierlijke dieren. Zelfs de Bijbel prijst de hinde (Hl. 2: 8-17; Ps. 42: 2; 2Sm. 22: 34, e.a.). Wij willen onszelf graag met dit edele dier vergelijken. En Hartog Jacob Hertz wou misschien de herinnering aan zijn grootmoeder in stand houden...

De naam *Hirts* eindigt op een 's'. Dit is de 's' van de genitief, wat betekent *zoon van...* Zoals de naam *Peeters* in het Nederlands *Peeters zoon* betekent, en *Roberts* in het Engels *Roberts son*. Maar de variant *Hertz* eindigt op een 'z'. De 'z' lijkt niet correct in het Nederlands, en ook niet in het Jiddisch. Ook in het Jiddisch wordt de genitief gevormd door de toevoeging van een 's'. Het zou dus *Herts* moeten zijn. In die tijd hechtte men weinig belang aan één letter. Maar de vorm *Hirts* komt in alle akten met een 's' voor, terwijl de vorm *Hertz* in alle akten met een 'z' voorkomt, zonder enige uitzondering. Deze vorm *Hertz* is waarschijnlijk

een herinterpretatie als het Hoogduitse woord *Herz*, dat *hart* betekent. Terwijl de naam initieel geen verband houdt met een hart.

ANDERE HERTZEN

Hartog Jacob Hertz had veertien kinderen en heeft waarschijnlijk een talrijke kroost tot op de dag van heden, met de naam *Hertz* of *Kuijken*. Constantijn Hertz had vijf dochters, maar geen zonen. Hij heeft de naam dus niet in Brussel voortgezet.

De naam Hertz kwam al veel voor in Joodse gemeenschappen ten tijde van Hartog Jacob Hertz. Daarom zijn niet alle Hertzen onze neven en nichten. Aangezien de betekenis van de naam verklaarbaar is, kunnen er andere stammen met dezelfde naam ontstaan, zonder enig verband. De naam Hertz komt tegenwoordig veel voor in de Elzas.

De naam Hertz is bijzonder gekend door het autoverhuurbedrijf met die naam, dat

wereldwijd actief is. Ene Sandor Hertz werd in 1879 geboren in een Joodse familie in Szklabinya, in het toenmalig Oostenrijks-Hongaarse Rijk, in het huidige Slowakije. Hij

migreerde naar de Verenigde Staten en veranderde zijn naam in John Daniel Hertz. Hij kocht in 1923 een bestaand autoverhuurbedrijf, om het in 1926 weer te verkopen. Het bedrijf behield zijn naam en floreerde verder.

Anderzijds is de naam Hertz gekend als eenheid van frequentie: $1 \text{ Hz} = 1 \text{ sec}^{-1}$. De eenheid werd genoemd naar de Duitse fysicus Heinrich Hertz (1857-1894), die doorgaat als de ontdekker van

elektromagnetische golven. Hij was geboren in Hamburg, in een tot het Christelijk geloof bekeerde Joodse familie.

Het is niet onmogelijk dat John Daniel Hertz of Heinrich Hertz onze kozijns zouden zijn. Maar dat is eerder onwaarschijnlijk.

DE NAAM KUIJKEN

De naam *Kuijken* verschijnt bij de generatie II. Deze naam zal overgedragen worden aan sommige van de nazaten van Jacob Mozes Kuijken – niet aan alle. Diens vader Mozes droeg de naam *Kuijken* helemaal niet, voor zover geweten.

De naam kan *pluimvee* betekenen, dan gaat het over de pluimveeboer of de pluimveehandelaar. De naam kan ook verwijzen naar de stad Cuijk in Nederland. De jongste zoon van Jacob Mozes Kuijken werd geregistreerd bij de burgerlijke stand onder de naam *Cuijk*. De tweede hypothese is daarom waarschijnlijker.

Er zijn tot op de dag van heden mensen met de naam *Kuijken*, die misschien onze verre neven en nichten zijn. De naam *Cuijk* komt niet meer voor.

BESLUIT

Wij hebben de afstamming aangetoond van Mozes (°1680-1690) tot Louise Hertz (°1861). Deze laatste was dus van Nederlandse Asjkenazisch Joodse afkomst.

De naam *Hertz* verwijst naar een hert, dat edel dier, zoals *Naftali* in de Bijbel.

's-Gravenwezel, 9 november 2025 Daniel Geerts

NOTA'S

- (1) Stadsarchief Amsterdam, Retroacta van de burgerlijke stand, archiefnr. 5001, inventarisnr. 727, nr. 36
- (2) Stadsarchief Amsterdam, Retroacta van de burgerlijke stand, archiefnr. 5001, inventarisnr. 1388 en 1389, volgens site *Akevoth*
- (3) *Tenaim acharonim* (Joodse huwelijken) akte 5524/80, volgens site *Akevoth*
- (4) Stadsarchief Amsterdam, Retroacta van de burgerlijke stand, archiefnr. 5001, inventarisnr. 740, nr. 244
- (5) Stadsarchief Amsterdam, Retroacta van de burgerlijke stand, archiefnr. 5001, inventarisnr. 754, nr. 504
- (6) Stadsarchief Amsterdam, Naamsaannemingen, archiefnr. 5009, inventarisnr. 4550, folio 140
- (7) Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard, Notarieel archief Woerden 1580-1842, archief W054, inventaris 8778, aktenummer 173
- (8) Stadsarchief Amsterdam, Retroacta van de burgerlijke stand, archiefnr. 5001, inventarisnr. 761, nr. 10
- (9) Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard, Notarieel archief Woerden 1580-1842, archief W054, inventaris 8781, aktenummer 156
- (10) Stadsarchief Amsterdam, burgerlijke stand, archiefnr. 5009, inventarisnr. 2990, folio 157
- (11) Stadsarchief Amsterdam, burgerlijke stand, archiefnr. 5009, inventarisnr. 1121, folio 67
- (12) Stadsarchief Amsterdam, burgerlijke stand, archiefnr. 5009, inventarisnr. 259, folio 51
- (13) Stadsarchief Amsterdam, burgerlijke stand, archiefnr. 5009, inventarisnr. 272, folio 66
- (14) Stadsarchief Amsterdam, Militieregisters, archiefnr. 5182, inventarisnr. 4091, volgnr. 700
- (15) Rijksarchief, burgerlijke stand, Sint-Joost-ten-Node, huwelijken 1854, nr. 129
- (16) Rijksarchief, burgerlijke stand, Brussel, huwelijken 1861-1862, nr. 636
- (17) Rijksarchief, notariaat, Brussel, notaris P.M. Gheude, nr. 211
- (18) Archives départementales des Hauts-de-Seine, Etat civil, Naissances 1866, nr. 831
- (19) Rijksarchief, burgerlijke stand, Sint-Gillis, gemengde akten 1893-1895, overlijdens 1895, nr. 164
- (20) Stadsarchief Amsterdam, Militieregisters, archiefnr. 5182, inventarisnr. 4095, volgnr. 742
- (21) Rijksarchief, burgerlijke stand, Brussel, geboorten, 1861, nr. 294
- (22) Rijksarchief, burgerlijke stand, Sint-Gillis, gemengde akten 1895-1896, huwelijken 1895, nr. 118

Afdelingsbestuur

Voorzitter

K.E. (Ed) Mensink
voorzitter-asd@ngv.nl

Secretaris, Redactie en Ledenadministratie

W.B. (Wil) Furrer-Kroes 035
secretaris-asd@ngv.nl 5267814

Lid, Communicatie, Webredacteur,

M.J. (Monique) Plat,
webredacteur-asd@ngv.nl

Penningmeester (wnd.)

penningmeester-asd@ngv.nl 020-
7709309

Lid

E.A.M. (Liesbeth) Stricker
liesbeth.stricker@planet.nl

Lid

L.J. van den Dool
Hanslj.vandendool@gmail.com

Onze afdeling op Facebook <https://www.facebook.com/ngvasd/>

Lid worden van de NGV? Uw adres wijzigen? Dat en meer regelt u via:

E-mail: ledenadministratie@ngv.nl

Per post: NGV-ledenadministratie, Postbus 50, 3980 CB BUNNIK

Redactie Amstelland

Mw. W. (Wil) Furrer-Kroes, ook verzending; | H. (Hans) Clever; |
E.F.C. (Ed) van der Velden eindredactie/ opmaak.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de ingezonden stukken.

Druk: Total Copy, Aalsmeer

Amstelland #140 verschijnt Augustus 2026. Inzenden Kopij uiterlijk 1 juli 2026.

Redactie-asd@ngv.nl Ed van der Velden (Eindredactie en opmaak)

Amstelland is een uitgave van NGV-afdeling Amsterdam e.o. Opgericht 10 februari 1948. De afdeling omvat de gemeenten Amsterdam, Ouder-Amstel, Amstelveen, Diemen, Muiden, Uithoorn, Aalsmeer en een deel van Ronde Venen, Haarlemmermeer, Nieuwkoop en Wijdmeren.

Auteursrechten: © 2026 bij NGV afd. Amsterdam e.o. en/of auteurs. Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is toegestaan met bronvermelding. "De auteur is verantwoordelijk voor de formulering en inhoud van elke publicatie. Het recht van redactionele bewerking wordt erkend met de inzending." **Abonnement:** Leden van de afdeling Amsterdam en omstreken ontvangen Amstelland gratis. Andere NGV-leden ontvangen het blad eveneens gratis na bijkomend lidmaatschap van onze afdeling.

Ook niet-leden kunnen zich abonneren. Meer informatie hierover bij penningmeester-asd@ngv.nl

